

Gong Đijong

Nāše
SREĆNO
DOBA

Prevela s engleskog
Eli Gilić

■ Laguna ■

Naslov originala

Gong Ji-young
OUR HAPPY TIME

Copyright © 2005, 2010 Ji-young Gong

Translation Copyright © 2013 za srpsko izdanje, LAGUNA

Prevela na engleski Sora Kim Rasel

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Oče, oprosti im; jer ne znadu šta čine.**
– ISUS, OSUĐENI TRIDESETTROGODIŠNJI
ZLOČINAC PRED POGUBLJENJEM

* Jevandjelje po Luci; Sveto pismo; Jugoslovensko biblijsko društvo, Beograd

Harlem stoji tamo kao božanska optužba protiv Njujorka i ljudi koji žive u centru grada i zarađuju u centru grada. Harlemski kupleraji, tamošnja prostitucija i krugovi droge, kao i sve ostalo samo su ogledalo uljudnih razvoda i brojnih kulturnih preljuba u Park aveniji: to su božje primedbe na čitavo naše društvo.

– TOMAS MERTON

Prva plava cedulja

Sad ću ti ispričati svoju priču. To je priča o ubistvu. To je priča o porodici sposobnoj samo za razaranje, gde su cika i vriska, udaranja, metež i psovke bili naša svakodnevna hrana. To je priča o nesrećnom biću koje je verovalo da prosto ne može biti nesrećno – moja priča. Onog dana kad je sve počelo, umrle su dve žene i jedno dete. Bio sam uveren da jedna od tih žena nema pravo da živi, da zaslužuje smrt. Smatrao sam da je fukara obučena u svilu i kadifu jer ima onoliki novac. Mislio sam da ću, ako upotrebim novac za nešto dobro u ovom nepoštenom i nepravičnom svetu, učiniti ono što je ispravno.

Postojala je još jedna žena. Žena koja nikad u životu nije imala ništa svoje. Žena kojoj su drugi sve uzeli – ta žena je umirala. Spasao bih je da sam imao tri miliona vona. Ali tad nije bilo načina da se domognem tolikog

novca. Sa svakim danom što je prolazio, bila je bliža smrti. Iako ne znam postoji li raj ili koliko je prošlo otkako sam poslednji put razmišljao o tome, pretpostavio sam da će me raj shvatiti ako stvarno postoji i da je to pravda. Pravda.

Prvo poglavlje

Fine snežne pahulje koje su posle podne počele da padaju pretvarale su se u kišu. Mutna plavkasta svetlost razlivala se ulicama, a nebo, teško od vlage, stajalo je nisko, zamaglivši granicu sa zemljom. Sat je otkucao pola šest. Obukla sam kaput i izašla iz stana. Na parkiralištu su automobili bili tihi poput grobova. Žuta svetla što naizmenično trepere u prozorima s druge strane ulice svetlucala su kao nedostižne zvezde. Drveće s kog je lišće odavno opalo uokvirivalo je ulicu i podsećalo na bodljikavu žicu što odvaja sirotinjske stanove od bogataških stanova s ove strane. Zastala sam pre nego što sam ušla u automobil i nehajno pogledala nagore. Stambene zgrade stoje leđima okrenute nebu, nezgrapnim telima zaklanjaju pogled na oblake. Pri sve slabijoj svetlosti sutona, podsećale su na pravu, neokrnjenu

liniju tvrđava. Laka zimska kiša padala je po zaleđenoj ulici. Ušla sam u automobil. Čim sam uključila farove, kišne kapi nalik glatko izbrijanom ledu ukazaše se na snopovima svetlosti. Tamno veče su narušavali samo veseli, živopisni zraci što su se razlivali iz uličnih svetiljki i tabli nad radnjama – možda je kiša padala samo unutar te svetlosti. Na kraju krajeva, u tami ne znamo šta zaista pada na nas.

Doktor Noh mi je javio da se tetka Monika srušila i da je ponovo u bolnici. Prognoza ovog puta ne zvuči dobro. Bolje bi bilo da se pripremiš. To znači da bi trebalo da se pripremem da izgubim još nekoga. Zamislila sam Junsuovo lice dok sam pokretala automobil: crne naočare s rožnatim okvirom, bledo lice koje je izgledalo uvelo, usne i dalje mladalački crvene, plitku jamicu što se stvarala samo u jednom obrazu kad se stidljivo osmehivao. U stvari, ne želim da ga se sećam. Provela sam mnogo besanih noći pokušavajući da ga izbacim iz glave. Noći kad nisam mogla da zaspim bez žestokog alkohola, tužnih zora kad sam se budila uz avet što guši.

Tad bih zagnjurila lice u jastuk i čekala suze, ali iz mene bi izašao samo čudan jecaj. Bilo je dana kad sam mislila: „Dobro, bolje je da se sećam, da se sećam svega, da se sećam svake pojedinosti“, ali završila bih pijana i onesvešćena na kauču.

Kad je Junsu umro, prvo što bih pomislila čim ujutru otvorim oči bilo je da mi život nikad više neće biti isti. Sve se okrenulo naglavačke, baš kao što je bilo na

početku. Ali pošto sam ga upoznala, sigurna sam da nikad više neću pokušati da oduzmem sebi život i da je to njegov poslednji dar, koji je istovremeno i kazna.

Baš kao što je zimska kiša vidljiva samo pri svetlosti farova, mnogo toga na ovom svetu nevidljivo je u mraku. To sam naučila kad sam ga upoznala. Samo zato što je nešto nevidljivo ne znači da ono ne postoji. Pošto sam ga upoznala, probila sam se kroz sopstvenu tamu i shvatila šta je mrak koji je disao u meni poput smrti. Nikad ne bih otkrila neke stvari da nije bilo njega i nikad ne bih shvatila da je ono što sam smatrala tamom zapravo bila omamljujuća svetlost. Nastavila bih da mislim kako sve znam, a ne bih znala da to nije tama, već svetlost toliko jarka da zaslepljuje. Zbog Junsua sam shvatila da delimo božju slavu kad istinski volimo.

On je otišao, ali i dalje sam zahvalna Bogu što mi je pružio priliku da ga upoznam.

Pošla sam tamnom kišnom ulicom. Krcata je vozilima. Ali ne žurim. Svi pokušavaju da stignu nekud. Svi moraju da stignu tamo, bez obzira na sve. Ta misao mi prođe glavom kao prastara uspomena: zna li iko od njih kuda ide? U ono vreme gotovo da nije bilo automobila na putu na kom su čak i neonski znaci kasnije postavljeni. Dalje ispred mene se svetlo, crveno poput sunca, upalilo nad vozilima što jure kroz mutnu kišu nalik magli. Sva vozila su se odmah zaustavila. Kao i ja.

*How many roads must a man walk down
before you call him a man?
How many seas must a white dove sail
before she sleeps in the sand?
And how many times must a cannon ball fly
before they're forever banned?
The answer my friend is blowing in the wind,
the answer is blowing in the wind.
How many years can a mountain exist
before it is washed to the sea?
How many years can some people exist
before they're allowed to be free?
And how many times can a man turn his head
and pretend that he just doesn't see?
The answer my friend is blowing in the wind,
the answer is blowing in the wind.
How many times must a man look up
before he sees the sky?
And how many ears must one man have
before he can hear people cry?
And how many deaths will it take till we know
that too many people have died?
The answer my friend is blowing in the wind,
the answer is blowing in the wind.**

– BOB DILAN, BLOWIN' IN THE WIND

** Koliko drumova čovek mora prepešačiti
pre nego što ga nazovete čovekom?
Preko koliko mora bela golubica mora preleteti
pre nego što počine na pesku?
I koliko puta topovsko đule mora poleteti
pre nego što ga zauvek zabrane?
Odgovor je, prijatelju moj, u vetru što duva,
odgovor je u vetru što duva.
Koliko godina planina može stajati
dok je more ne podloče?
Koliko godina neki ljudi mogu bivstvovati
dok im ne dozvole da budu slobodni?
I koliko puta čovek može okrenuti glavu
i pretvarati se da nije video?
Odgovor je, prijatelju moj, u vetru što duva,
odgovor je u vetru što duva.
Koliko puta čovek mora da pogleda uvis
pre nego što vidi nebo?
I koliko ušiju čovek mora imati
pre nego što čuje ljudski plač?
I koliko je smrti potrebno dok ne shvatimo
da je previše ljudi umrlo?
Odgovor je, prijatelju moj, u vetru što duva,
odgovor je u vetru što duva.*

Druga plava cedulja

Moj rodni grad... Pitala si me za moj rodni grad. Ali jesam li ga ikad imao? Rekao sam ti da bi, ako misliš na mesto u kome sam rođen, odgovor bio Jangpjong u provinciji Gjongi nedaleko od Seula. Čekao sam tvoje sledeće pitanje. Ali nisi me pitala ništa drugo. Bilo je to siromašno selo, dodao sam. Iza male travnate humke nalazilo se akumulaciono jezero. Kuća nam je uvek bila hladna. Tu sam zastao. U redu je, rekla si, ne moraš da pričaš o tome ako ne želiš. Ali nije da nisam želeo – nisam mogao. Kad iskopam te uspomene, čini mi se da imam crnu grudvu krvi u ustima. Igrao sam se na suncu na ivici jezera s mlađim bratom Unsuom. Jednog dana ga je susetka istukla po zadnjici. Otišao je kod nje da moli za malo pirinča, ali je ona rekla da ga je prosuo. Zato sam, dok su ona i njen muž bili na poslu, uzeo

dugačku drvenu motku s obramice i tukao im decu dok im nije pošla krv na nos. Posle toga nijedno dete nije htelo da se igra s nama. Zbog toga smo nas dvojica uvek bili sami. Ponekad bismo se, kad bi nam neko dobrodušan dao malo hladnog nepojedenog pirinča, šunjali u susedovu štalu i na smenu grizli sleđenu pirinčanu kuglu. Na jezeru je uvek bilo sunčano i dobijali smo gotove rezance od ribara koji su dolazili iz Seula kad bi nas sreća pratila. A kad bismo imali više sreće, odlazili smo u prodavnicu udaljenu osam kilometara i donosili im cigarete u zamenu za nekoliko novčića.

Dugo mi je trebalo da shvatim da smo čekali našu majku, koja je pobešla od kuće. Tek posle mnogo, mnogo vremena shvatio sam da, iako pamtim samo njeno otečeno lice i modrice koje joj pokrivaju telo jer ju je otac tukao, čekam da se vrati kući, sve sa masnicama, i da ubije našeg oca, koji bi nas izmlatio čim bi se probudio iz pijanog sna u toj nezagrejanoj sobi. Čekao sam je kako bi nas spasla. Moja je prva uspomena u životu želja da ubijem. Ali pošto mi je majka bila tamo negde, na nekom dalekom mestu, taj osećaj da čekam – čak i kad nisam znao šta čekam – nikad nije sasvim nestao. Mislim da sam tad imao sedam godina.

Drugo poglavlje

Tetka Monika i ja smo uljezi u porodici. Ili bi trebalo da kažem otpadnice? Ili možda kopilad? Deli nas gotovo četrdeset godina, ali smo poput identičnih bliznakinja. Kad sam bila dete, majka mi je govorila: Ponašaj se isto kao tvoja tetka. Zнала sam da time ne misli ništa dobro. Bez obzira na to koliko ste mladi, uvek po načinu na koji neko izgovara nečije ime možete videti da li ga voli ili mrzi. Zašto je mrzela moju tetku, s kojom se ranije družila? Jesam li mrzela svoju majku zato što je ona mrzela tetku na koju sam povukla ili sam namerno odlučila da budem kao tetka jer ju je majka mrzela? Bila sam tvrdoglava i volela da nerviram druge. Psovala sam pred ljudima od kojih mi je pripadala muka i umirala od smeha i sažaljenja kad bi njihov spokojan izraz smenio preneraženi. Ali nisam se osećala pobednički kao

osvajačke trupe što pevaju kad prodru u divlju zemlju. Više je ličilo na staru, skrivenu ranu spremnu da izlije krv na najmanji dodir, na povredu koja može prokrvariti svakog časa čak i kad nema bola. Drugim rečima, osećala sam nešto bliže očajanju, pesmi koju pevaju preživeli vojnici neuspelog pokolja. Ali po mnogo čemu se i razlikujem od tetka Monike. Ona se mnogo više od mene molila za našu porodicu i nikad nije koristila materijalne pogodnosti koje joj je porodica pružala.

A ja sam, iskreno govoreći, bila u rasulu. Živela sam za sebe, uvlačila druge u svoj život u ime ljubavi ili prijateljstva – ne zarad njih, već sebe radi – postojala samo za sebe i čak želela da umrem zbog sebe. Volela sam da uživam. Nesvesna toga da sam izgubila sebe i postala robinja čula, napala sam tvrđavu načinjenu od moje jake porodice. Ostajala sam napolju po celu noć, pila, pevala i plesala. Nisam znala da me takav tričav način života uništava, a ne bih prestala ni da sam znala. Želela sam da se uništim. Ja sam od onih ljudi koji su zadovoljni samo ako se ceo svemir vrti oko njih. Opijala sam se i šutirala zatvorena vrata, ne znajući koga ili šta hoću. Nisam to nikad naglas rekla, ali da mi je neko tad stavio stetoskop na srce, verovatno bi čuo: Zašto sunce ne može da se vrti oko mene? Zašto nisi uz mene kad sam usamljena? Zašto se dobre stvari dešavaju ljudima koje mrzim? Zašto me svet uporno ljuti i odbija mi čak i najmanju trunku sreće?

*Gore od toga da ne osećate ništa jeste jedino kad
ne znate da ne osećate ništa.*

– ČARLS FRED ALFORD, ŠTA NAM ZLO ZNAČI

Treća plava cedulja

Kad sam pošao u školu, moj bratić Unsu pratio me je svakog jutra. Pošto nije mogao da uđe, čučao je u uglu dvorišta i čekao da se časovi završe. Unsu se razlikovao od mene. Kad su ga druga deca tukla, nijednom nije uzeo motku i uzvratio. Kad bi mene napao jači dečak, borio sam se do gorkog kraja, zarivajući mu zube u podlakticu kad moram, ali Unsu nije. Njegova kob je, kao i majčina, bila da se prepušta udarcima sudbine i ne čini ništa osim da plače. Istrčao bih kad se časovi završe, a on bi se tresao uza zid, usana pomodrelih od hladnoće. U školi smo dobijali sledovanja kukuruznog hleba. Čuvao sam svoje parče i nisam uzimao nijedan griz iako mi je voda išla na usta dok su ostala deca jela. Nekad sam zaticao Unsua krvavog nosa; drugim danima

sam ga pronalazio kako plače dok mu papričica visi napolju jer su mu druga deca ukrala odeću.

Dugo sam se posle toga pitao jesam li stvarno voleo svog malog brata. Ne znam. Znam samo da sam želeo da bude srećan. Mislim da su možda ti trenuci koje smo zajedno provodili dok smo hodali do kuće i delili kukuruзни hleb koji nisam pojeo bili najsrećniji u našem životu.

Jednog dana je padala kiša. Bilo je hladno, iako je došlo proleće. Osvanuo je vedar dan, ali se već ujutru smračilo i odjednom se kiša sručila kao da padaju vodene šipke. Nisam čuo ni reč koju je učitelj govorio i samo sam buljio kroz prozor. Unsu nije mogao da ostane suv nigde izvan škole. Pred očima mi se pojavila njegova slika na kiši: kao golupčić ostavljen u praznom gnezdu, toliko je plakao da su mu se oči nadule. Čim se prvi čas završio, istrčao sam kroz kapiju.

Unsu je stajao na kiši. Toliko se iznenadio kad me je video ranije nego što je očekivao da se osmehnuo od uva do uva. Kiša mu je nemilosrdno tukla po licu, ali on je bio van sebe od sreće. Iznervirao sam se. Pošto nisam imao kišobran, nije mi bilo ništa bolje nego njemu i odeća mi se natopila kao njegova.

„Idi kući“, rekao sam mu.

„Neću.“

„Idi kući!“

„Neću.“

Bolelo je što sam morao da ga pošaljem kući, gde će se naš pijani otac probuditi, dograbiti prvo što ugleda,

motku ili dršku metle, pa ga izudarati. Ali kiša je jako padala pa sam uhvatio Unsua za okovratnik i odvuкао ga sve do kuće. Ostavio sam ga u uličici što vodi ka našoj kući i okrenuo se, ali on je pošao za mnom. Okrenuo sam se, ponovo ga uhvatio za okovratnik i odvuкао ga natrag. Okrenuo sam se i potrčao, ali je nastavio da me prati. Vratio sam se i počeo da ga udaram pesnicama. I kao budala sa planete pokornih koja ne zna šta znači reč neposlušnost, Unsu je trpeo batine dok se držao za rub moje košulje. Mlatio sam ga kao pomahnitao. Krv mu je pokuljala iz nosa i natopila mi odeću zajedno s kišom.

„Slušaj me“, rekao sam. „I ja ću pobeći ako se odmah ne vratiš kući. Ostaviću te i pobeći. Sad idi kući i nemoj više da izlaziš!“

Unsu je odmah prestao da plače. Pustio mi je košulju. Moje bekstvo bi mu teže palo od smrtne presude. Ogorčeno me je pogledao i okrenuo se. To je bio poslednji put da smo se pogledali u oči. I tad me je poslednji put jasno video.

Treće poglavlje

Počecu od rane zime 1996. Ležala sam u bolničkom krevetu. Pronašli su me pošto sam pokušala da se ubijem smrtonosnom dozom pilula za spavanje i viskijem – pacijentkinja koja je pokušala samoubistvo, kako su govorili. Kiša je padala kad sam otvorila oči. Zaostalo lišće opadalo je s platana. Nebo se toliko naoblačilo da nisam znala koliko je sati. Pomislila sam na ujaka – psihijatra – koji mi je uvek govorio kako bi trebalo da plačem. On je mnogo ostario. Da su okolnosti drugačije, pitala bih: Šta ti se desilo s kosom? Izgledaš kao čiča. Pošto sam živa, mogu li dobiti cigaretu? A onda bih se nasmejala njegovom preneraženom izrazu lica. On je preterano čestit i verovatno je zbog toga, budući da nisam odgovarala na njegova pitanja, dodavao: Kako možeš to da radiš kad ti se majka još oporavlja od operacije?

Zar zaista brineš zbog moje mame? Zar je zaista toliko voliš? Kad sam ga to pitala, osmehnuo se i rekao kako bi trebalo da plaćem. Ali izraz mu je bio tužan i pun saosećanja. Mrzela sam to.

Neko je pokucao na vrata. Nisam odgovorila. Nedavno me je majka, kojoj su odstranili tumor pre malo više od mesec dana, posetila, ali urlala sam na nju i razbila bocu s infuzijom. Otada me nijedan član porodice nije obišao. Vidim im na licima da me smatraju većom glavoboljom od tumora dugačkog jedan centimetar koji je porastao u majčinim grudima. Dosadan mi je ovaj život koji moja majka toliko želi da živi. Ni ona ni ja nikad nismo razmišljale o tome vodi li ona – ta ženu koju nazivam majkom – život vredan življenja. Ali vika-la sam da ću umreti umesto nje kad već ona neće. Ne bih napravila takvu strašnu scenu da nije došla u moju bolničku sobu pošto su me oživeli i rekla kako ne zna zašto me je rodila – što mi govori otkako znam za sebe. Ali još više sam pobesnela kad sam shvatila da imam sličnosti s njom. Zažmurila sam jer sam pomislila da mi je najmlađa snaja So Jongđa, otirač koji samo ume da govori „da“, donela činiju kaše sa školjkama.

Vrata su se otvorila i neko je ušao u sobu. Ipak nije moja snaja. Da jeste, već bi svojim unjkavim glasom pitala: Gospođice, jeste li budni? Ranije je bila glumica, ali sad se ponaša kao da duguje nešto porodici Mun, kao da joj je životna svrha da obavlja sve naše prljave poslove. Kad god bi došla u moju sobu, bez reči bi ispraznila kantu

za smeće i zveckala vazom na prozorskom okviru dok stavlja sveže cveće. Ali iznenadila sam se što je sad ne čujem. U stvari, znala sam da je to tetka Monika čim su se vrata otvorila. Znala sam po njenom mirisu. Odakle taj miris dopire? Kao mala, gurala sam lice u njene haljine i njuškala kad god bi došla kod nas. Šta je? Osećam li se na dezinfekciono sredstvo? Ne, nije dezinfekciono sredstvo. Mirišeš na crkvu, tetka Monika. Na sveće i tako to. Tetka Monika mi je rekla da je završila medicinsku školu i radila kao sestra u univerzitetnoj bolnici pre nego što je iznenada odlučila da ode u samostan.

Otvorila sam oči kao da sam se upravo probudila. Tetka Monika sedi na stolici pored mog kreveta i posmatra me bez reči. Videla sam je neposredno pre nego što sam otišla da studiram u Francuskoj, u vreme kad sam nosila mini-suknje, pevala i vrckala dupetom na podijumu kao da – kako se moja majka izrazila – ne znam za stid. Posetila me je u garderobi iza bine, što znači da je otada prošlo gotovo deset godina. Već tad su joj se godine poznavale: kosa što je izvirivala ispod crnog vela posedela je i, iako su joj ramena i dalje bila prava, leđa su se povila. Iako je teško odrediti koliko časne sestre imaju godina, vidi se da je stara. Umalo nisam počela da razmišljam o tužnoj sudbini ljudskih bića koja moraju da žive, ostare i umru. Tetka Monika me je netremice gledala i u očima sam joj videla čudan umor. Sitne, naborane oči kao da otkrivaju blagu ozlovoljenost i nešto nalik toploj majčinskoj ljubavi kakvu mi majka

nikad nije pokazala. Ima još nečega u njenim očima, nečega što je tu otkako znam za nju – pogled koji novo-pečena majka upućuje malim živim bićima, mešavina bezgranične saosećajnosti i znatiželje nestašnog deteta koje posmatra novorođeno štene.

Pošto je ćutala, osmehnula sam se i pitala: „Starim, zar ne?“

„Nisi dovoljno stara da bi umrla“, odgovori ona.

„Nisam htela da se ubijem“, rekoh. „Nisam htela da umrem. Samo nisam mogla da zaspim, bez obzira na to koliko sam pila, pa sam uzela nekoliko pilula za spavanje... Mnogo sam se napila i nisam mogla da izbrojim sve te pilule. Samo sam zgrabila gomilu i stavila je u usta, a onda se sve ovo desilo. Mama je došla da mi kaže kako ne bi trebalo da je brinem, nego da samo umrem ako to već želim, i sad se osećam kao maloletna delinkventkinja koja je pokušala da se ubije. Ali znaš kakva je mama. Ne možeš da se raspravljaš s njom kad nešto utuvi u glavu. Muka mi je od toga! Uvek se prema meni ponašala kao da mi nešto fali. Imam više od trideset...“

Nisam nameravala da kažem bilo šta, ali reći pokušaje iz mene.

Zbog susreta s tetka Monikom posle toliko vremena poželela sam da napravim veliku scenu, kao malo dete. Kao da je naslutila šta osećam, namestila mi je ćebe kao da sam beba i uhvatila me za ruku. Preplavila me je potajna radost kakvu može da oseti samo odrastao čovek kad ga tetoše kao bebu. Tetka Monikina sitna,

gruba šaka sklopila se oko moje i osetila sam kako joj toplina izbija iz tela. Mnogo je prošlo otkako sam osetila nečiju toplotu.

„Stvarno to mislim“, dodala sam. „Nemam snage da umrem. Znaš da nisam takva, znaš da nemam ni volje ni hrabrosti da umrem. Zato nemoj da mi govoriš kako, ako imam volju da umrem, imam volju i da živim ili da moram da idem u crkvu. A nemoj ni da se moliš za mene. Sigurna sam da će i Boga samo zaoleti glava od mene.“

Tetka Monika zausti da nešto kaže, ali odustade. Majka je verovatno već pričala o meni s njom. Juđong je pristala na dogovor i sad neće da ga ispuni. Njen brat kaže da je taj čovek išao u školu s njim i diplomirao kao najbolji student na Sudskom institutu za istraživanja i obuku, te znamo da je valjan čovek s dobrim obrazovanjem. Čestit je. Jeste da ne potiče iz bogate porodice, ali ona ima preko trideset godina. Gde misli da nađe drugog kao što je on? Idi i razgovaraj s njom. Ona te sluša. Ne mogu više da podnesem tu curu. Neverovatno mi je da sam je rodila. Otac ju je razmazio kao jedinu ćerku. To je ono što joj fali. Braća su joj završila najbolje fakultete, ali ona je uspela da upiše samo onu šugavu školu. Niko u našoj porodici nikad nije imao loše ocene i ne razumem kako je ispala takva... U svakom slučaju, mora da je to govorila.

„Nisam to uradila zbog njega. Nisam nikad htela da se udam za njega. Verovatno ni on ne želi brak sa mnom. Naći će drugu devojku, neku drugu iz dobre i imućne

porodice. Čekaju ga mlađe i bolje buduće supruge. Rekao mi je da mu provodadžije već obigravaju na pragu.“

Tetka Monika ne reče ništa. Čujem kako vetar huči i prozor škripi. Vetar se pojačava. Lišće opada s drveća. Kad bi samo ljudi bili nalik drveću i mogli jednom godišnje da upadnu u dugačak san nalik smrti pa da se ponovo probude. Bilo bi lepo probuditi se, odenuti novo svetlozeleno lišće i ružičaste cvetove pa početi iznova.

„Znaš šta? Posetila me je devojka koja je tri godine živela s njim. Rekla je kako je dvaput abortirala. Priča joj je veoma predvidljiva. Kladam se da mu je davala džeparac, kupovala mu knjige, kuvala mu. Verovatno ga je izvela na rebarca sa roštilja i nazdravila mu kad je položio pravosudni ispit. I taj se nitkov posle svega predomislio i odlučio za mene, mlađu sestru glavnog tužioca. Verovatno je izračunao i koliko vredi moj deo zaostavštine. Uverena sam da mu se naša porodica dopada zato što su u njoj samo lekari, advokati, doktori nauka, sve sami umišljeni profesionalci. Tetka Monika, znaš li šta najviše mrzim? Kliše. Da ju je samo ostavio na manje uobičajen način ili hteo da se oženi sa mnom iz razloga koji nisu toliko otrcani, zažmurila bih i gledala na drugu stranu. Stvarno to mislim. Nisam mogla da podnesem što je toliki kliše. To je to! Moraš mi verovati. Nisam to rekla nikom drugom, nikom iz porodice. Niko ne zna. Oni misle da sam previše izbirljiva i odgovara mi da tako misle. Tako ne moram mnogo da se bakćem s njima.“

Tad nisam razumevala zašto tetki govorim ono što nisam rekla nikome. Niti sam shvatala zašto jednostavno nisam objasnila porodici zbog čega neću da se udam za njega. Njegovoj bivšoj devojci je glas blago zadrhtao preko telefona. Je li to gospođica Mun Juđong? Volela bih da razgovaram s vama. Kad smo se našle, iznenadila sam se njenim grubim šakama kojima je držala šolju s kafom. Lice joj je lepo, ali odudara od šaka, kao da služe različitim gospodarima. Ima lepe oči i ovalno lice nežnih crta, ali samrtnički je bleđa. On mi je sve. Srce mi je klonulo čim je zinula i izgovorila te reči. Kako, zaboga, neko može to da kaže za nekoga, pogotovo žena za muškarca, i kako može tako odlučno da kaže tako nešto nekome koga prvi put vidi? Moguće je da sam pomalo ljubomorna na nju, kao što zavidim svima koji imaju veru i ubeđenja, osećaj da rade ono što je ispravno. Ne želim da kažem da joj zavidim što ima muškarca, već što nisam nikad imala nekoga zbog koga je vredelo staviti sve na kocku, čak i ako se to završi na detinjast, nezreo, čak i smešan način. Izgledala je tužno, ali nije plakala. Verovatno je još gajila neku budalastu nadu koja joj nije dozvoljavala da prihvati stvarnost. Pomislila sam kako bi je možda ubilo saznanje da je budala jer se nada i da je to možda gore od očajanja. Odisala je nečim tragičnim i opasnim. Ali dok sam pričala tetka Moniki o njoj, zapitala sam se zašto li sam to tajila od porodice. Moj bivši verenik nije privlačan muškarac. Ne može se reći da je visok, a četvrtasta vilica i taman ten odaju